

Jahiomaduste kindlaks tegemine 500 m- 600 m pikkusel kunstlikul verejäljel

1. Eesmärk

- 1.1 Selgitada aretuse jaoks välja verejäljetöoks sobilikud koerad.
- 1.2 Katsetada koerte võimekust kunstlikul verejäljel.

2. Katse korraldamine

- 2.1 Katset võivad korraldada kennelorganisatsioonid ja jahindusorganisatsioonid.
- 2.2 Katse registreerimise ja osavõtjate katsele registreerimise korra kehtestab Eesti Jahikoerte Tõuühing (edaspidi EJT).
- 2.3 Katseid võib korraldada lumega maa-alal tingimusel, et verejalg peab olema kaetud loodusliku värske lumega.
- 2.4 Katset hindab verejäljekatse hindamispädevusega kohtunik.
- 2.5 Verejäljel võivad soorituse ajal viibida koerajuht, kohtunik, abiline ja maksimaalselt 2 harjutuskohtunikku.
- 2.6 Üks kohtunik võib hinnata maksimaalselt 10 koera päevas.

3. Nõuded osalejatele

- 3.1 Katsel saavad osaleda koerad, kes on kantud EKL, muu FCI liikmesorganisatsiooni või FCI partneri registrisse ja kellega on lubatud Jahieeskirja kohaselt jahti pidada.
- 3.2 Katsel osalev koer peab olema vähemalt 9 kuu vanune.
- 3.3 Katsele lubatakse koerad, kes on katsele registreeritud EJT ja katse korraldaja poolt sätestatud korras.
- 3.4 Koeri katsetatakse ükshaaval.
- 3.5 Osalevad koerad peavad olema nõuetekohaselt vaksineeritud ja märgistatud.
- 3.6 Osaleda ei saa emased koerad 30 päeva enne ja 45 päeva peale poegimist.
- 3.7 Indleva emasega võib katset sooritada siis, kui teised samale päevale registreeritud koerad on katse sooritamise lõpetanud.

4. Nõuded jäljele

- 4.1 Verejäljerada (edaspidi jälg) tehakse alusmetsata puistus ja/või kuni 50% jälje üldpikkusest avatud maastikul.
- 4.2 Jälje pikkus on 500m- 600 m.
- 4.3 Jälje kulg tähistatakse.
- 4.4 Jälje algus ja lamamiskohad kujundatakse jahiolukorra lähedaselt ja märgistatakse kohtunikule arusaadavalt.
- 4.5 Jäljel peab olema vähemalt 3 pööret (70-90 kraadi). Nurkadesse tehakse nn. lamamisasemed tilgutades sinna rohkem verd.
- 4.6 Ühe jälje tegemiseks kasutatakse 200 ml verd millest vähemalt 50% on samalt ulukiliigilt kes on jälje lõpus. Vere töötlemine keemiliste ainetega, välja arvatud keedusool ja naatriumsitraat, on keelatud.
- 4.7 Jälg tehakse tilgutiga tilgutades, 1,5 m pikkuse nõöri otsa seotud 10x10 cm suurust verega niisutatud käsna vedades või kepi otsa kinnitatud 5x 2 cm suurust verega niisutatud käsna tupsutades.
- 4.8 Katsel kasutatava uluki liik, kelle verd kasutatakse, avalikustatakse registreerimise alguses. Metssea verd ei tohi segada teiste uluksõraliste verega.
- 4.9 Jälje lõpus varjulises kohas peab olema sõralise täistopitud toornahk, looma pea või lastud sõraline, kellel on sisikond eemaldatud ja kõht kinni õmmeldud.
- 4.10 Katseid korraldatakse üleöö seisnud jälgedel.
- 4.11 Jälje teeb kohtunik või vastava koolituse läbinud isik.
- 4.12 Igale koerale tehakse eraldi jälg.
- 4.13 Otsimisrihma pikkus on vähemalt 6 m.
- 4.14 Kui samasse piirkonda pannakse maha mitu jälge, peab jälgede vahe olema vähemalt 100 m.
- 4.15 Koerte jäljele mineku järjekord loositakse.

5. Katsetamise käik

- 5.1 Enne koerte katsetamise alustamist tutvustab kohtunik katse kulgu ja eeskirja.
- 5.2 Katsele eelneb paugukartlikuse kontroll.
  - 5.2.1 Koerad peavad olema rihmaga puu vms külge seotud ning omanikud eemalduvad koerte nägemisulatusest

- 5.2.2 Vähemalt 25 m kaugusel koertest sooritatakse lask sileraudsest jahirelvast katsetatavate koerte nägemisulatusest väljas.
- 5.2.3 Korraga võib paugukartlikkuse kontrollil osaleda kuni 6 koera.
- 5.2.4 Paugukartlikke koeri katsele ei lubata.
- 5.3 Kuulekuse katse sooritatakse individuaalselt peale urutööd, eemal katsetusalast ning soovitatavalt ei ole nägemisulatuses teisi koeri.
  - 5.3.1 Koerajuht kõnnib koeraga vähemalt 10 meetrit, teeb tagasipöörde ja liigub tagasi alguspunkti.
  - 5.3.2 Koer vabastatakse kütkest ja käsu alt. Kohtuniku märguande peale kutsub koerajuht endast vähemalt 5 m kaugusel oleva koera tagasi ning kütkestab.
- 5.4 Katse sooritamiseks antakse aega 40 minutit.
- 5.5 Koer võib töötada terve jälje otsimisrihma otsas või vabalt alates viimasest lamamisasemest ehk nurgast mis asub otsitavast ulukist vähemalt 150 m kaugusel. Vabalt töötava koera omanik peab enne katset kohtunikule teada andma mismoodi koer leitud ulukist teatab.
- 5.6 Kui hinnatakse otsimisrihmata töötavat koera, peab kohtunikul olema abiline, kes asub uluki lamamiskoha läheduses, et oleks võimalik hinnata koera tööd uluki leidmisel. Abilise asukoht peab olema selline, et koer teda ei näeks ega haistaks.
- 5.7 Koerajuht näitab koerale jälje algust mille järel peab koer 2 minuti jooksul tööd alustama.
- 5.8 Koeral lubatakse otsimisrihma ulatuses vabalt töötada.
- 5.9 Esimese 10 m jooksul võib koerajuht koera kiita.
- 5.10 Koerajuht ei tohi koera jäljel suunata.
- 5.11 Kohtuniku loal võib koera hetkeliselt rihmast pidurdada.
- 5.12 Kui koer kaotab jälje ega suuda seda iseseisvalt 2 minuti jooksul leida, pannakse ta kohtuniku loal uuesti jäljele.
- 5.13 Lamamisasemetel peab koer peatuma pikemalt.
- 5.14 Katselt kõrvaldatud koer võib koerajuhi soovil tulemust saamata jälje lõpuni teha.

6. Hindamine (ideaaltöö kirjeldus)

6.1 Otsing

- 6.1.1 Koer töötab jäljel innukalt ja enesekindlalt.

6.1.2 Liigub jäljel aktiivselt kuid mitte kiirelt joostes.

6.1.3 Ei lahku jäljelt rohkem, kui otsingu rihma ulatuses, pöördub iseseisvalt jäljele tagasi.

6.2 Visadus

6.2.1 Koer lahendab iseseisvalt ja enesekindlalt jäljel olevad keerulised kohad.

6.2.2 Jälje kaotanuna otsib seda aktiivselt ja järjekindlalt. Kui koer ei suuda iseseisvalt 2 minuti jooksul jälge uuesti leida, pannakse ta uuesti jäljele.

6.2.3 Koer viitab lamamiskohti.

6.3 Suhtumine ulukisse

6.3.1 Koer suhtub ulukisse huviga.

6.3.2 Lubatud on üritada ulukit aporteerida, kerge kitkumine ja lakkumine ei ole karistatav.

6.4 Kuulekus

6.4.1 Koer kõnnib koerajuhi kõnnitempos lõdva rihmaga ette või kõrvale vedamata ja maha jäämata. Koerajuht võib soorituse ajal koera kiita, rihmatõmbed ja muu füüsiline korrigeerimine ei ole lubatud.

6.4.2 Kütkestamata liikuv koer tuleb vähemalt teise kutsungi peale koerajuhi juurde ja laseb end kütkesatada.

6.5 Teatamine

6.5.1 Otsimisrihmata töötav koer hakkab uluki juures kauakestvalt haukuma või tuleb kiiresti omaniku juurde ja juhib ta ulukini.

6.5.2 Kohtuniku loal võib koerajuht ulukini jõudnud koera tagasi kutsuda ja lasta koeral end ulukini juhtida.

6.6 Hindeid antakse 0,5 punkti täpsusega igale hinnatavale omadusele 0-st 5-ni. Antavad hinded korrutatakse ette antud koefitsiendiga.

Maksimaalne punktide arv on 100. Koer, kes saab otsingu, visaduse, ulukisse suhtumise või kuulekuse eest 0 punkti, ei saa järku.

Antavad hinded ja järgunõuded

	Maksimaalsed hindepunktid	Koefitsient	Maksimaalne punktide arv	I järk	II järk	III järk
Otsing	5	8	40	32	24	20
Visadus	5	6	30	24	15	12
Suhtumine <ulukisse< td=""><td>5</td><td>3</td><td>15</td><td>12</td><td>11</td><td>10</td></ulukisse<>	5	3	15	12	11	10
Kuulekus	5	2	10	8	6	5
Teatamine	5	1	5			
Minimaalne vajalik punktide arv				80	70	60

6.7 Koer kõrvaldatakse katselt kui ta

- 6.7.1 ei alusta tööd jäljel 2 minuti jooksul;
- 6.7.2 lõpetab jäljel töötamise ja ei alusta uuesti 2 minuti jooksul;
- 6.7.3 kaotab jälje kolmandat korda;
- 6.7.4 üritab korduvalt töötada jäljel vastupidises suunas;
- 6.7.5 kohtunik tuvastab teist korda koerajuhi koera juhtimise jäljel;
- 6.7.6 hakkab leitud ulukit sööma;
- 6.7.7 kardab pauku;
- 6.7.8 käitub inimeste suhtes agressiivselt.